

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL A. K. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO

2016 m. liepos 20 d. Nr. 242-286

Vilnius

Lietuvos bankas gavo A. K. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas Lietuvos banko prašė išnagrinėti tarp jo ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2016 m. kovo 16 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu dėl transporto priemonės „Renault Megane“ valdytojo kaltės buvo padaryta žala pareiškėjo valdytai transporto priemonei „Honda Accord“. Pareiškėjas kreipėsi į draudiką, apdraudusį transporto priemonės „Renault Megane“ valdytojų civilinę atsakomybę, prašydamas išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl 2016 m. kovo 16 d. eismo įvykio automobiliui „Honda Accord“ padarytą žalą. 2016 m. kovo 22 d. draudiko ekspertas atliko dėl 2016 m. kovo 16 d. eismo įvykio padarytų išoriškai matomų transporto priemonės sugadinimų apžiūrą ir surašė nustatytų automobilio defektų aktą. Vadovaudamasis 2016 m. kovo 22 d. transporto priemonės „Honda Accord“ sugadinimų apžiūros duomenimis ir remdamasis kompiuterinėje duomenų bazėje „Audatex“ nurodyta informacija apie transporto priemonių detalių ir remonto darbų kainas, draudikas apskaičiavo 607,92 Eur automobilio „Honda Accord“ remonto išlaidas be PVM.

Remiantis draudiko Lietuvos bankui pateiktais paaiškinimais, nustatyta, kad 2016 m. kovo 23 d. telefoninio pokalbio su draudimo įmonės darbuotoju metu pareiškėjas nurodė, kad, įvertinęs draudiko elektroniniu paštu atsiųstą transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidų sąmatą, su šioje sąmatoje nurodyta automobilio remonto išlaidų suma sutinka. Draudiko teigimu, pareiškėjas patvirtino, kad draudiko nustatytas transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidas atlyginanti draudimo išmoka gali būti pervesta į pareiškėjo nurodytą banko sąskaitą.

Draudikas pabrėžė, kad nors ir buvo patvirtinęs sutinkąs su draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos suma, pareiškėjas 2016 m. kovo 25 d. kreipėsi į nepriklausomą turto vertintoją UAB „Klasera“, prašydamas nustatyti transporto priemonės „Honda Accord“ dėl 2016 m. kovo 16 d. eismo įvykio padarytų sugadinimų atkuriamąją vertę. 2015 m. balandžio 5 d. pareiškėjas draudikui pateikė UAB „Klasera“ sudarytą transporto priemonės „Honda Accord“ vertinimo ataskaitą, kurioje nurodyta, kad minėto automobilio remonto išlaidos be PVM sudaro 984,83 Eur, o išlaidos su PVM yra 1 191,64 Eur.

Pareiškėjas draudikui pateikė reikalavimą išmokėti draudimo išmoką, kuri visiškai atlygintų UAB „Klasera“ nustatytas 1 191,64 Eur transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidas su PVM, taip pat atlygintų 70,76 Eur turto vertintojo samdymo išlaidas ir 21 Eur UAB „Klasera“ atliktos ratų geometrijos patikros išlaidas. Vadovaudamasis UAB „Klasera“ sudaryta transporto priemonės „Honda accord“ vertinimo ataskaita, draudikas pareiškėjui išmokėjo papildomą 379,91 Eur draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal UAB „Klasera“ nurodytų transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidų be PVM (984,83 Eur) ir išmokėtos draudimo išmokos (607,92 Eur) skirtumą ir atlyginančią 21 Eur ratų geometrijos patikros, kurią atliko UAB „Klasera“, išlaidas.

Pareiškėjas kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, kad nesutinka su draudiko išmokėtos draudimo išmokos dydžiu. Pareiškėjo teigimu, draudikas nepagrįstai atsisakė padengti 70,76 Eur turto vertintojo samdymo išlaidas. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad draudimo išmoka, atlyginanti transporto priemonės „Honda Accord“ atkūrimo išlaidas, turi būti apskaičiuota pagal UAB „Klasera“ nustatytas 1 191,64 Eur transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidas su PVM. Siekdamas pagrįsti reikalavimą, kad turi būti išmokėta transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidas su PVM atlyginanti draudimo išmoka, pareiškėjas teigia, kad Lietuvoje fiziniam asmeniui nėra galimybių įsigyti prekių ar gauti paslaugų, nesumokant PVM mokesčio. Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėjas Lietuvos banko prašė įpareigoti draudiką išmokėti draudimo išmoką, visiškai atlyginančią transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidas su PVM ir atlyginančią 70,76 Eur turto vertintojo samdymo išlaidas. Be to, pareiškėjas pateikė reikalavimą atlyginti 1,17 Eur pašto išlaidas už pareiškėjo kreipimosi į Lietuvos banką siuntimą.

Draudikas, pateikdamas atsiliepimą į pareiškėjo kreipimąsi, nurodė, kad jis patenkino pareiškėjo reikalavimą toje dalyje, kurioje pareiškėjas reikalavo mokėti draudimo išmoką, atlyginančią 70, 76 Eur turto vertinimo samdymo išlaidas, ir atlyginti 1,17 Eur pašto išlaidas. Siekdamas pagrįsti aplinkybes dėl turto vertintojo samdymo išlaidas atlyginančios draudimo išmokos mokėjimo ir pašto išlaidų atlyginimo, draudikas Lietuvos bankui pateikė mokėjimo nurodymo kopiją, kuri patvirtina, kad 71,93 Eur suma buvo pervesta į pareiškėjo nurodytą banko sąskaitą. Lietuvos bankas, remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, ir, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 26 straipsnio 1 punktu bei Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 57.1 papunkčiu, 2016 m. liepos 20 d. sprendimu Nr. 242-273 nutraukė pareiškėjo ir draudiko ginčo nagrinėjimą toje dalyje, kurioje reikalaujama mokėti turto vertinimo samdymo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką ir atlyginti pašto išlaidas.

Pažymėtina, kad draudikas nesutiko su pareiškėjo reikalavimu išmokėti transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidas su PVM atlyginančią draudimo išmoką. Atsižvelgdamas į tai, jis pateiktame atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 14 straipsnis nustato, jog prievolė apskaičiuoti PVM už šalies teritorijoje teikiamą prekę arba teikiamą paslaugą atsiranda, kai šio įstatymo nustatyta tvarka išrašoma PVM sąskaita faktūra, kuria informinamas šis prekių teikimas arba paslaugų teikimas, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip. Draudikas Lietuvos bankui nurodė, kad pareiškėjas nepateikė įrodymų, patvirtinančių, kad jam buvo suteiktos transporto priemonės „Honda Accord“ remonto paslaugos ir kad minėta transporto priemonė buvo suremontuota už UAB „Klasera“ apskaičiuotą sumą.

Draudikas pateiktame atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi taip pat remiasi 2004 m. birželio 23 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 15 punkto nuostatomis dėl būtinų turto remonto išlaidų apskaičiavimo. Draudikas pabrėžė neatsisakantis mokėti draudimo išmokos, atlyginančios transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidas su PVM, tačiau būtinoji tokios draudimo išmokos mokėjimo sąlyga yra pareiškėjui suteiktų paslaugų ir (arba) įsigytų detalių faktą patvirtinančių įrodymų draudikui pateikimas. Kadangi minėtų dokumentų pareiškėjas iki kreipimosi į Lietuvos banką draudikui nebuvo pateikęs, draudikas nurodė, kad jam nekyla pareiga mokėti transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidas su PVM atlyginančios draudimo išmokos.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų.

Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Vertinant pareiškėjo kreipimesi dėl ginčo nagrinėjimo nurodytus draudiko atžvilgiu keliamus reikalavimus, pažymėtina, kad, atsižvelgiant į tai, jog 2016 m. liepos 20 d. Lietuvos banko sprendimu Nr. pareiškėjo ir draudiko ginčo nagrinėjimas toje dalyje, kurioje reikalaujama mokėti turto vertinimo samdymo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką ir atlyginti pašto išlaidas, buvo nutrauktas, ginčo dalykas yra pareiškėjo reikalavimas išmokėti išmoką, atlyginančią transporto priemonės „Honda accord“ remonto išlaidas su PVM.

Atsižvelgiant į pareiškėjo keliamą reikalavimą mokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobilio „Honda Accord“ remonto išlaidas su PVM, pažymėtina, kad šio reikalavimo pagrįstumui įvertinti reikšmingos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį sąlygas nustatančių Taisyklių 15 punkto nuostatos, kad žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM) atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo), dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos (transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos išlaidos).

Svarbu pažymėti, kad Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 19 straipsnio 6 dalis nustato, kad draudikas moka per eismo įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Remiantis Lietuvos bankui ginčo šalių pateiktais paaiškinimais ir įrodymais, darytina išvada, kad pareiškėjas draudikui pateikė reikalavimą mokėti draudimo išmoką, nustatytą ne pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkurti sugadintą transporto priemonę „Honda Accord“ į būklę, buvusią iki 2016 m. kovo 16 d. eismo įvykio, o apskaičiuotą pagal UAB „Klasera“ nustatytą šios transporto priemonės atkūrimo vertę. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad pareiškėjas pasirinko Taisyklių 42.2.2 papunktyje įtvirtintą draudimo išmokos mokėjimo būdą (Taisyklių 42.2.2 papunktyje nustatyta, kad jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo sugadinto turto neremontuoja, suma, būtina sugadinto turto remontui, perduama į nukentėjusio trečiojo asmens nurodytą jo ar kito asmens sąskaitą banke). Darytina išvada, kad transporto priemonės „Honda Accord“ būtinoms remonto išlaidoms apskaičiuoti turi būti taikomas Taisyklių 15 punktas, kuriame nustatyta, kad jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM) atkurti sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Atsižvelgiant į šias nuostatas ir į tai, kad draudikui ir Lietuvos bankui nebuvo pateikta įrodymų, galinčių patvirtinti, kad transporto priemonė „Honda Accord“ buvo suremontuota ir pareiškėjas dėl to turėjo išlaidų, darytina išvada, kad draudiko sprendimas pareiškėjui išmokėti UAB „Klasera“ sudarytoje turto vertinimo ataskaitoje nurodytas 984,83 Eur transporto priemonės „Honda Accord“ remonto išlaidas be PVM yra pagrįstas. Darytina išvada, kad pareiškėjo reikalavimas išmokėti draudimo išmoką, visiškai atlyginančią UAB „Klasera“ nustatytas 1 191,64 Eur transporto priemonės „Honda accord“ remonto išlaidas su PVM, yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo

procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo A. K. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Reguliuojamos rinkos priežiūros skyriaus
viršininkas, pavaduojantis Finansinių paslaugų
ir rinkų priežiūros departamento direktorių

Vaidas Cibas